

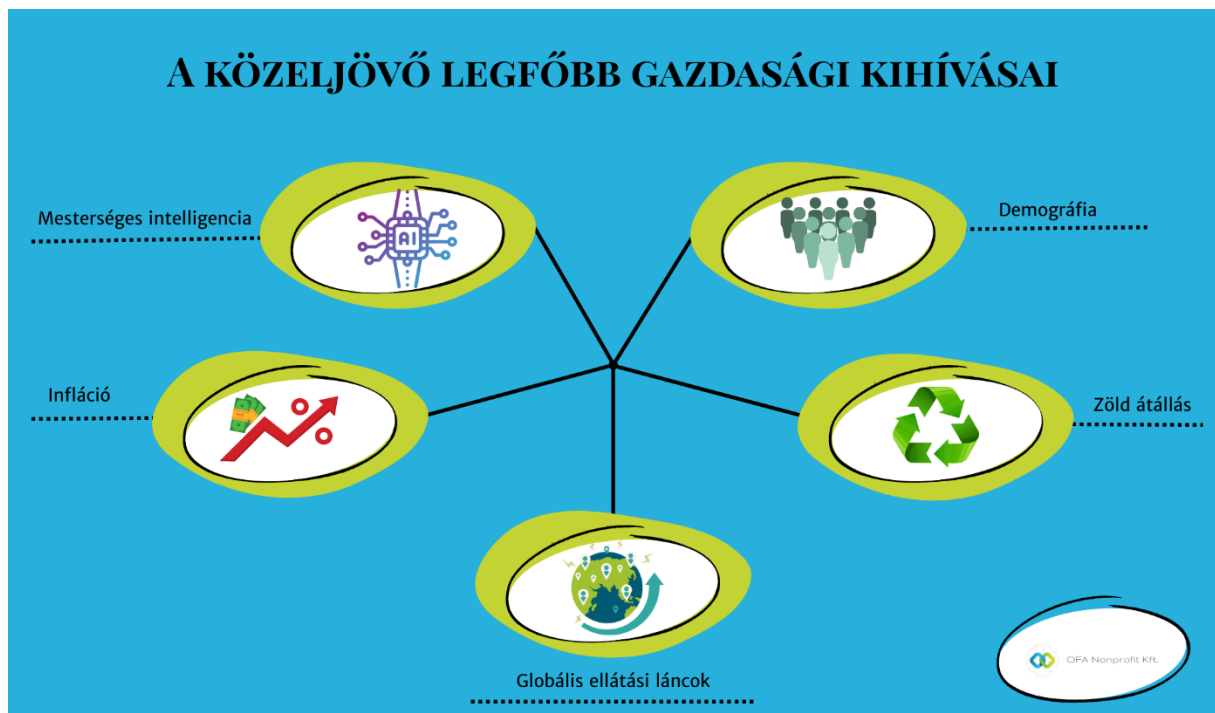
Gazdasági, munkaerőpiaci trendek – a jövő kihívásai I.

A következő napok, hónapok, évek kihívásaira a legegyszerűbben úgy lehetne felkészülni, hogy tudjuk, milyen kihívások várnak ránk. A jövőbe persze nem láthatunk, viszont a fennálló folyamatok átgondolt megfigyelése segítséget nyújthat abban, hogy mégse érjenek váratlanul minket a változások. Szeptemberi blogbejegyzésünkben azt a témát járjuk körül, hogy milyen gazdasági, munkaerőpiaci trendek gyakorolnak hatást a jelenre és milyen események várhatók a közeljövőben.

A főbb trendek

A gazdasági trendekkel foglalkozó kutatások alapján a következő néhány évben öt fontos jelenség fogja befolyásolni a gazdaságot:

- a mesterséges intelligencia terjedése
- infláció
- globális ellátási láncok
- zöld átmenet
- demográfia

Mesterséges intelligencia

A fent felsoroltak közül mindegyik téma alapvetően érzékelhető a hétköznapi életben. Azonban vannak ezek között „slágertémák” is, amelyek a többenél gyakrabban szerepelnek. Ilyen például a mesterséges intelligencia. A téma azonban nem csak népszerű, hanem kétségtelenül fontos is: a gazdasági szereplők úgy látják, hogy a mesterséges intelligencia

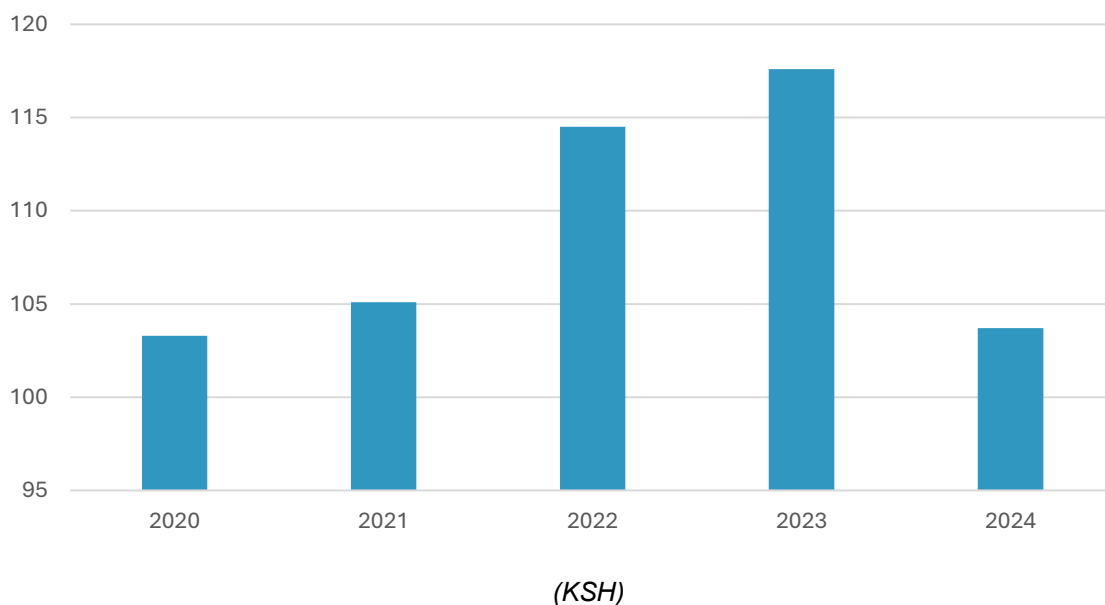
gazdaságba történő nem megfelelő bevonása esetében megnő a leszakadás valószínűsége. Ez nem csak egy-egy céget érinthet, hanem akár országokat, térségeket is, amelyek nem képesek az új technológia nyújtotta lehetőségeket kiaknázni.

A másik fontos szegmens e kapcsán, hogy a mesterséges intelligencia a munkakörök alakulására is hatással lesz. Számos munkakör átalakulhat vagy veszélybe kerülhet. Ezek között olyanok szerepelnek, mint az irodai kisegítő, az adminisztratív vagy titkári feladatkörök. De azon munkakörök széles rétegeit is befolyásolni fogja a technológia, amelyeket nem veszélyeztetni annak használata. A technológiával történő együttműködés rengeteg területen fel kell készülni.

Infláció

Egy következő, a mindennapokban ugyancsak sokszor említett kérdés az infláció kérdése. A 2020-as évek első felének gazdaságát nagyban befolyásolta a szokatlanul magas inflációs környezet. Az igaz, hogy az évtized közepére e helyzet normalizálódott, azonban a kérdés még mindig ott lebeg a gazdaságban. Nem csak azért, mert bár konszolidálódott, bizonyos területeken (például szolgáltatások) továbbra is viszonylag magas szinten áll, hanem azért is, mert továbbra is nagy a gazdasági szereplők között a bizonytalanság abban, hogy az inflációs környezet ténylegesen véget ért, és normalizálódik-e a helyzet. Így érdemes lehet felkészülni arra, hogy a pénzromlás okozta kihívások még nem múltak el teljesen.

A fogyasztóiár-index alakulása Magyarországon (előző év = 100%)

Globális ellátási láncok

Az elmúlt években a gazdaságot több olyan körülmény is befolyásolta (koronavírus, háború), amely megrengette a korábban kialakult globális ellátási láncokat. A folyamat pedig amint láthatjuk a hírekben is, nem várható, hogy a közeljövőben rendeződni fog, hiszen miközben számos nemzetközi konfliktus nem jut közelebb a lezáráshoz, addig új, a globális gazdaságot megbolygató események is történtek. Ilyen például az is, hogy az Egyesült Államok újra gondolja a vámpolitikáját és számos feltétel megváltozóban van.

Alapvető várakozás, hogy ezek a folyamatok nem csak a jelent alakítják, de a következő néhány évet is befolyásolni fogják. A nemzetközi környezet nem válik csendesebbé, és újabb

és újabb körülményekhez kell alkalmazkodni, amelyek befolyásolják a globális ellátási láncok működését.

Zöld átmenet

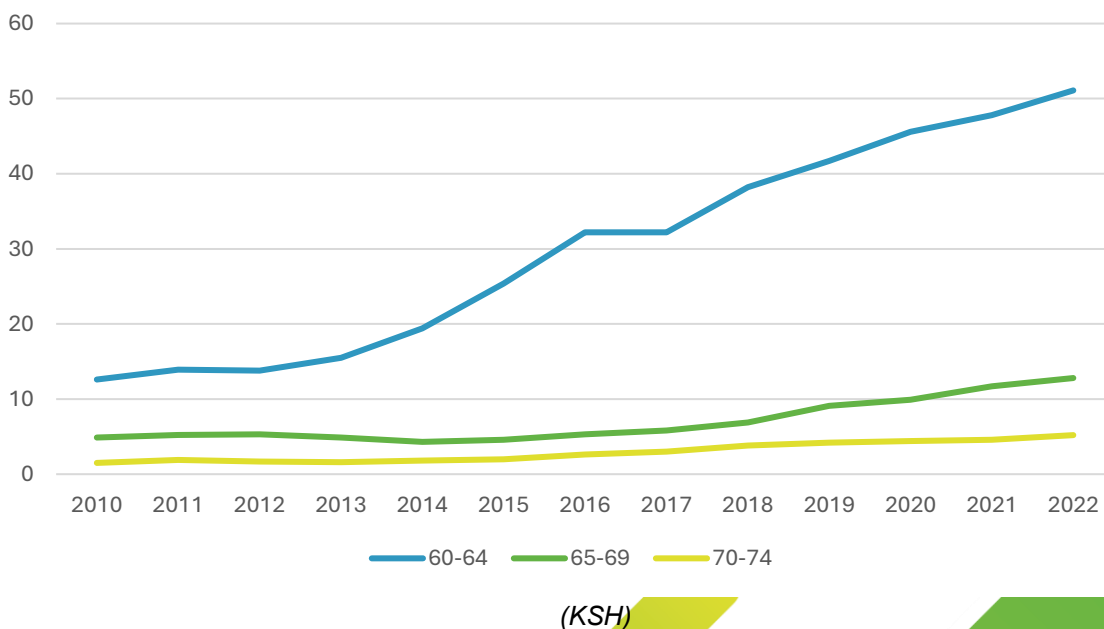
Szintén befolyásolni fogja a gazdaság alakulását a zöld átmenet, amely folyamat néhány éve került fokozottabban a figyelem középpontjába. Várhatóan ez, ha láthatunk némi megtorpanást is, gondoljunk például az elektromos autók értékesítésére, nem fog megváltozni a közeljövőben sem. Ezt erősíti meg az, hogy az Unióban általános szakpolitikai célnak nevezhető a gazdaság zöldítése.

A zöld átmenetet természetesen nem egyformán lesz befolyással a teljes gazdaságra. Néhány iparág, például az autóipar, a légitölekedés vagy a bányászat a mindennapi működésében fogja jelentősen érezni a zöld átállást. Míg más iparágak, például a megújuló energia előállításához kapcsolódó ipar várhatóan fel fog lendülni. Ahogy az ilyen feladatok elvégzéséhez szükséges készségek is jelentősen fel fognak értékelődni.

Demográfia

Végül az utolsó nagy kihívást a demográfiai változások fogják jelenteni. A következő években a fejlett országokban kevesebb és kevesebb fiatal lép be a munkaerőpiacra. Ennek következtében az aktív népesség fokozatos elöregedése lesz megfigyelhető. Mindezt ráadásul erősíti az is, hogy az Európa több országában, és köztük Magyarországon is megfigyelhető, hogy a kiemelkedően magas foglalkoztatottság részben abból származik, hogy az elmúlt években drasztikusan megnőtt az idősebb korcsoportok foglalkoztatottsága. Ez pedig szükséges ahhoz, hogy az aktív népesség száma, a foglalkoztatottsági ráta magas legyen. Vagyis összességében minden folyamat abba az irányba mutat, hogy a foglalkoztatottak átlagéletkora a fejlett országokban folyamatos emelkedést fog mutatni a következő években.

A 60-74 év közti népesség foglalkoztatási rátája (%)

Az ezzel járó változásokra, kihívásokra (tehát az idősödő munkavállalók sajátosságai, valamint a hosszútávon csökkenő számú munkaerő) a foglalkoztatás szempontjából mindenképp oda kell a vállalkozásoknak figyelnie.

Míg a globális gazdaság szempontjából azt láthatjuk, hogy várhatóan felértékelődnek munkaerőpiaci szempontból a kevésbé fejlett területek, ahol ugyanezek a demográfiai trendek nem, vagy kevésbé érvényesülnek. Ugyanakkor ezeken a területeken kihívást fog jelenteni az, hogy az itt élő fiatalok komoly képességhiányokkal rendelkeznek.

Az említett kihívások tűnnek a következő években a legjelentősebb gazdaságot befolyásoló trendeknek. Ugyanakkor azt is ki kell emelni, hogy ezek nem egymástól elszigetelten léteznek. Összefüggéseket is láthatunk közöttük: érdemes csak egyet kiemelni, amelyet az imént érintőlegesen már említettünk: az idősebbek például jóval kevésbé nyitottak (főként a technológiai ismeretek hiányossága miatt) a mesterséges intelligencia használatára, mint a fiatalok. Így például a demográfiai kihívások, a munkavállalók elidősödése is gátja lehet a sikeres alkalmazkodásnak.

Nem lehet figyelmen kívül hagyni azt sem, hogy ez önmagában egy leegyszerűsítő következtetés és nagy súlya van az ilyen horderejű kérdésekben a belső tényezőknek, a vezetői hozzáállásnak, a szervezeti kultúrának. Talán összességében épp ezek a tényezők lehetnek a többi területen is meghatározók abban, hogy egy-egy vállalkozás mennyire lesz képes sikeresen alkalmazkodni a fent felsorolt kihívásokhoz.

Blogunk következő részében azt járjuk körül, hogy a közeljövő várható változásai a munkaerőpiacra milyen hatást fognak gyakorolni.

Források

Bacsák, D., Hajdu, M., Horváth, Á., Kása, R., Makó, Á., Széll, K. & Zakariás, A. (2024). *Rövidtávú munkaerőpiaci prognózis a 2025-ös évre (tavasz)*. MKIK Gazdaság- és Vállalkozáskutató Intézet.

https://gvi.hu/files/researches/744/prognosis_2024_1_tanulmany_240717.pdf

Mihályi, M. & Molnár, L. (2025). *Miért nem terjed jobban a mesterséges intelligencia a munkahelyeken?* <https://gki.hu/language/hu/2025/08/13/miert-nem-terjed-jobban-a-mesterseges-intelligencia-a-munkahelyeken/>

Randstad (2025). *HR Trends Survey 2025*. <https://www.randstad.hu/hr-kutatasok/hr-trends-survey/hr-trends-survey-2025/>

WEF (2025). *Future of Jobs Report*.

https://reports.weforum.org/docs/WEF_Future_of_Jobs_Report_2025.pdf

